

Choosing Wisely norsk pilot

versjon:
januar 2017

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Introduksjon

Takk for at din fagmedisinske forening har vist interesse for Legeforeningens initiativ for å starte en norsk pilot av den internasjonale kampanjen **Choosing Wisely**.

Dette heftet gir en kort introduksjon til **Choosing Wisely** og beskriver hvordan din forening kan lage anbefalinger om tester, prosedyrer og behandlinger som legen og pasienten bør stille spørsmål ved.

Hva er Choosing Wisely?

Choosing Wisely er en kampanje som handler om hindre overforbruk ved å oppmuntre klinikere og pasienter til å velge trygge og gode helsetjenester som

- det er god evidens for
- ikke er duplikat av andre tester eller prosedyrer man allerede har gjennomført
- ikke påfører skade
- virkelig er nødvendig

Kampanjen forsøker å bidra til at man går fra en holdning om at mer helsetjenester alltid er bedre, til at klinikere og pasienter har samtaler om tester, prosedyrer og behandlinger som pasienten sannsynligvis ikke har nytte av eller som kan skade.

Think you
need an X-ray
or MRI?

Let's think
again.

Have a healthy conversation about
medical tests, treatments and
procedures with your care team.

Learn more about how St. Joe's
is Choosing Wisely by visiting
stjoes.ca/choosingwisely

🐦 @ChooseWiselyCA @STJOESHAMILTON

Choosing
Wisely
Canada

In partnership with the
Canadian Medical Association

St. Joseph's
Healthcare Hamilton

MORE IS
NOT
ALWAYS
BETTER

To eksempler på
hvordan den
kanadiske Choosing
Wisely- kampanjen
formidler sitt
budskap.

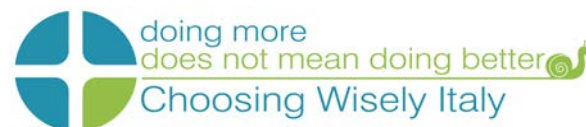
Kampanjen ble startet i 2012 av ABIM Foundation, som er en stiftelse eid av the American Board of Internal Medicine.

Kampanjen er nå spredt til over 15 land.

Selv om alle landene følger de samme grunnprinsippene, er det rom for nasjonale og lokale tilpasninger.

An initiative of the ABIM Foundation

Grunnprinsipper

Kampanjen har fem grunnprinsipper.

1

Legeledet

- fordi kampanjen handler om kvalitet og pasientsikkerhet, og ikke f.eks. innsparing.

2

Pasientsentrert

- fordi kommunikasjon mellom klinikere og pasienter er sentralt i kampanjen. Kampanjen tar sikte på å involvere pasienter i utviklingen og implementeringen.

3

Tverrfaglig

- kampanjen bør involvere leger, sykepleiere, farmasøyter og andre helsearbeidere.

4

Evidensbasert

- anbefalingene må være evidensbaserte, og må evalueres årlig for å sikre troverdighet.

5

Transparent

- måten man utarbeider anbefalinger på må være offentlig tilgjengelig. Eventuelle interessekonflikter må oppgis.

Fra prinsipper til handling

Virkemidler i kampanjen

Det er tre virkemidler i kampanjen. Det er kun hvordan man lager lister med anbefalinger som beskrives nærmere i dette heftet.

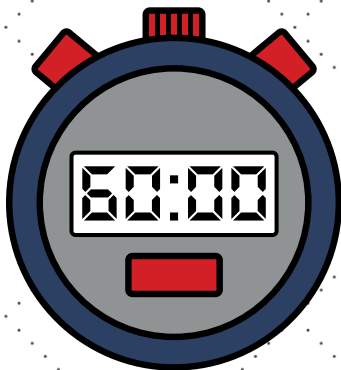
Anbefalinger

Fagmedisinske foreninger lager lister med anbefalinger om tester, prosedyrer eller behandlinger som legen og pasienten bør stille spørsmål ved.

Engasjere pasienter og befolkningen

- Utvikle lett tilgjengelig materiell om anbefalingslistene for pasienter og befolkningen.
- Fremme god lege-pasient-kommunikasjon.

Implementere i praksis

- Oppmuntre til implementering av anbefalingene.
- Hvis mulig, måle endringer.

Å lage anbefalinger

Grunnlaget for Choosing Wisely er at de fagmedisinske foreningene lager lister med anbefalinger om tester, prosedyrer eller behandling som legen og pasienten bør stille spørsmål ved.

Grunnen til at man bør stille spørsmål ved dem er at pasienten ofte ikke har nytte av tiltaket eller i verste fall kan ta skade av det.

Alle listene må evalueres og holdes oppdatert. Det er den fagmedisinske foreningens ansvar å sørge for dette.

Det er opp til hver fagmedisinske forening å avgjøre hvordan man ønsker å organisere arbeidet med å lage listene. Styret kan enten gjøre det selv, eller opprette en arbeidsgruppe.

Foreningene lager minst fem anbefalinger om gangen, men gjerne flere (10, 15, 20 osv.). Erfaringer fra andre land viser at det tar rundt 3-6 måneder å lage en liste med fem anbefalinger.

Regler

for å lage anbefalinger

Anbefalingene man lager for tester, prosedyrer eller behandling må være:

1

Innen ens egen spesialitet.

2

Ofte brukt.

3

Kan påføre pasienten skade eller belastning.

4

Støttet av evidens.

Tips

for å lage anbefalinger

Anbefalingene man lager for tester, prosedyrer eller behandling bør være:

1

Så korte og klare som mulig.

2

Formulert slik at de oppfordrer til ikke å gjennomføre tiltak. Start gjerne med «Ikke...»

3

Forankret i din fagmedisinske forening. Bruk møter, nyhetsbrev, e-post mv.!

4

En åpen prosess hvor eventuell uenighet dokumenteres.

Prosess

i utforming av lister

- Styret i fagmedisinsk forening nedsetter en gruppe som skal jobbe med anbefalingene.
- Velg en kontaktperson/leder i gruppen.
- Lag en liste med minst fem anbefalinger.
- Send listen ut på en kort høring i egen forening og/eller presenter den på årsmøte eller andre fora i foreningen.
- Når anbefalingene er forankret, send listen til kontaktperson i Legeforeningen.
- Legeforeningen gir tilbakemelding på eventuelle justeringer.
- Listen publiseres på nettsiden til kampanjen til avtalt dato.

Kontakt

- Kontaktpersonen for de fagmedisinske foreningenes arbeid med Choosing Wisely er Ole-Anders Stensen i Medisinsk fagavdeling (ole.anders.stensen@legeforeningen.no)

Eksempler på lister

- Besøk hjemmesider i andre land for å lære mer om kampanjen og for å finne eksempler på anbefalingslister fra ditt fag.
- Kanada: <http://www.choosingwiselycanada.org/>
- Storbritannia: <http://www.choosingwisely.co.uk/>
- USA: <http://www.choosingwisely.org/>
- Australia: <http://www.choosingwisely.org.au/home>

